

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 2 maj 1922 kl. 6 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 14, i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående tillsättning av råds-, byråchefs-, ledamots- och därmed likställda befattningar inom statsförvaltningen och de centrala ämbetsverken.

I en inom första kammaren väckt och till första kammarens första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 34, har herr Wahl hemställt, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att råds-, byråchefs-, ledamots- och därmed likställda befattningar inom statsförvaltningen och de centrala ämbetsverken hädanefter måtte tillsättas först efter det genom tjänstens offentliga ledigförklarande i eljest vanlig ordning tillfälle beretts för densamma i varje fall kompetenta sökande att anmäla sig och därvid styrka sin kompetens.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Sedan utskottet berett Sveriges statstjänstemannanämnd tillfälle att till utskottet inkomma med yttrande över motionen, har utskottet från sagda nämnd fått mottaga det yttrande, som såsom bilaga är fogat vid utskottets utlåtande.

Enligt gällande bestämmelser angående tillsättande av råds-, byråchefs-, ledamots- och därmed likställda befattningar tillsättas dessa utan ansökningsrätt för eventuella aspiranter å desamma.

Utskottet.

Motionärens föreliggande förslag avser, att dylika befattningar i likhet med andra därmed jämförliga inom statsförvaltningen först efter det desamma kungjorts till ansökan lediga skola tillsättas.

Otvivelaktigt är den princip, som ligger till grund för nämnda förslag, riktig. På senare tiden har den ock utsträckts att omfatta allt flera grupper av landets ämbets- och tjänstemannakårer. Vid öppen tävlan mellan ett större eller mindre antal aspiranter kan givetvis ett bättre urval göras, än om utnämningen skall grundas på ett utan föregående tävlan mellan sökande upprättat förslag. För befrämjande av cirkulationen mellan den centrala och lokala förvaltningens tjänstemän torde ansökningsrätten beträffande ifrågasvarande tjänster ock kunna få en viss betydelse.

Av nu angivna skäl anser sig utskottet böra tillstyrka, att skrivelse i motionens syfte avlåtes till Kungl. Maj:t. I likhet med Sveriges statstjänstemannanämnd vill emellertid utskottet framhålla, att såsom förutsättning för införande i statsmyndigheternas instruktioner av sådana bestämmelser, som i motionen avses, böra fastställas dels bestämda kompetensfordringar, dels ock rätt för Kungl. Maj:t att, därest det skulle visa sig erforderligt, till ledigförklarad befattning utnämna även person, som icke sökt befattningen.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att första kammaren ville för sin del besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida rads-, byråchefs-, ledamots- och därmed likställda befattningar inom statsförvaltningen hädanefter böra tillsättas först efter det genom tjänstens ledigförklarande i vanlig ordning tillfälle beretts sökande till befattningen att anmäla sig till erhållande av densamma, samt därefter vidtaga de åtgärder, som av utredningen kunna föranledas.

Stockholm den 2 maj 1922.

På utskottets vägnar:

TH. BORELL.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Borell, Pauli, Aström, Andersson* i Hägelåkra, *Strutz, Andersson* i Myggenäs och *Lindstrand*.

Till riksdagens första kammarens första tillfälliga utskott.

Sedan tillfälle beretts Sveriges statstjänstemannanämnd att avgiva yttrande över en av herr Wahl i första kammaren väckt motion, nr 34, om ändring i gällande bestämmelser angående tillsättning av råds-, byråchefs-, ledamots- och därmed likställda befattningar inom statsförvaltningen och de centrala ämbetsverken, får styrelsen för Sveriges statstjänstemannanämnd härmed värdsamt anföra följande.

Styrelsen anser sig böra tillstyrka bifall till motionen, dock under framhållande, att, såsom en förutsättning för införande av sådana bestämmelser i nu gällande eller framdeles fastställda instruktioner för statsmyndigheterna, som i motionen torde avses, skola dels fastställas bestämda kompetensfordringar för nu ifrågavarande befattningar, dels ock medgivnas rätt för Kungl. Maj:t att, därest så skulle visa sig erforderligt, till ledigförklarad befattning utnämna även den, som icke sökt befattningen. Emot detta sistnämnda villkor skulle måhända kunna invändas, att de föreslagna författningsbestämmelserna komme att bli utan betydelse. Styrelsen vill emellertid framhålla, att, i och med det att ansökningsrätt medgivits, åt ett befordringsärende förlänats en offentlighet, som förvisso skulle komma Kungl. Maj:t att endast i trängande nödfall vid utnämningen gå utom de sökandes krets.

Stockholm den 6 mars 1922.

För Sveriges statstjänstemannanämnds styrelse:

THEOFIL ANDERSSON.

Niklas Lindhult.